

Grups de turistes es disseminen per visitar les joies arqueològiques de l'Acropolis d'Atenes ■ LOUISA GOULIAMAKI / AFP

Grècia no és Esparta

DUBTES • Els experts encara plantegen moltes incògnites sobre la resolució definitiva del problema de la solvència de l'Estat grec **BACTERIS** • Un cop els mercats deixin de considerar les febleses del país, es veurà si hi havia perill de contagi **DISCREPÀNCIA** • Alguns analistes pensen que una quitança a temps hauria estat una opció més coherent que el rescat

Marga Moreno
BARCELONA

Grècia ha passat unes setmanes com a focus d'atenció econòmica mundial, esperant amb candeletes l'arribada de 12.000 milions d'euros providencials. Els els han concedit després de passar-los la revàlida que els han imposat els seus socis comunitaris i l'FMi per avaluar si amb les reformes i les mesures que s'han posat en marxa n'hi haurà prou per justificar el segon rescat financer.

Però tirar endavant les reformes no tan sols depèn de l'habilitat de l'executiu hel·lènic d'esquivar les lògiques protestes socials, previsiblement llargues. Fins i tot la classe política està dividida entre els qui volen un canvi radical en l'estructura estatal i els qui malden per mantenir privilegis en un sector públic elefantíac, una resistència que en el cas de l'oposició, a més, comportarà rèdits electorals.

Algunes de les mesures aprovades, com les concessions de drets de superfície en algunes illes o les privatitzacions de companyies de serveis

com telecomunicacions i elèctriques, seran una goteta d'aigua en la immensitat del mar Egeu: "És una mica de tresoreria feta a corre-cuita, que ha de provar més la voluntat de fer canvis que no pas altra cosa", alerta el catedràtic de la Universitat Pompeu Fabra i conseller del Banc d'Espanya Guillem López Casasnovas. Per a l'expert, l'objectiu de Grècia és la transformació d'una estructura social i política que ha permès, per exemple, que la mitjana de jubilació del sector públic sigui de 48 anys i on el partit que mana "té patronatge en tots els ordres de la vida, amb un funcionariat que gaudeix d'àmplies prerrogatives, comissions opaques i altres situacions a la soci-

Tot i que tenen un sector públic inflat, l'estat del benestar de Grècia és raquític i feble

liana", assegura. López Casasnovas lamenta les grans desigualtats socials i comenta la paradoxa que l'estat del benestar grec sigui "tan feble", amb una 40% de la sanitat su-

fragada amb copagaments desordenats i "diners sota la taula".

Per aquesta fragilitat, el professor d'Esade Josep Comajuncosa també assenjala que la capacitat de Grècia de generar rendes per sortir del sotrac és negativa, i que la col·locació dels títols del seu Tresor amb interessos molt alts els comportarà dificultats durant anys. La desconfiança internacional té fonaments. Xavier Vives, director del Centre Sector Públic-Sector Privat de l'IESE, recorda que, amb els precedents que hi ha hagut, "ningú no se'n refia, de Grècia", fins al punt de demanar que hi hagi un control extern sobre les privatitzacions "perquè es facin bé i els diners vagin on han d'anar".

Per a alguns, la credibilitat de les reformes es veurà d'aquí a 3 o 4 mesos, si el primer ministre, Iorgos Papandreu, substitueix el ministre d'Economia, que és, com assegura López Casasnovas, "un càrrec més pensat perquè la vella guàrdia del partit no surti de mare que per la capacitat de regenerar la política econòmica, i amb l'aparença que es fa alguna cosa perquè tot continuï igual". Només polítics nous i la força d'un sector privat "indignant" po-

Història

Convé recordar que el primer rescat concedit per l'Eurogrup a Grècia va ser de 110.000 milions, 80.000 dels quals van provenir de la zona euro (9.800 els va abonar l'Estat espanyol), mentre que els 30.000 restants els va aportar l'FMi. El tipus aplicat va ser del 5%, lluny del 9% que estava pagant Grècia en aquell moment en els crèdits que demanava al mercat.

drien donar suport real a les reformes "per la via de les urnes", considera López Casasnovas.

Un interès insòlit

El catedràtic de la UPF destaca si en pot resultar, de xocant, "que un país que té el PIB de Catalunya generi tant d'interès, ja que si no estigués en l'euro, no hi perdriem ni un teletip". Ara bé, les classes benestants saben que la UE els ha donat transferències incondicionals i que han sufragat infraestructures de qualitat, però que aquestes també s'han repartit entre butxaques de classes dirigents, i que no està disposada a donar-los xecs en blanc. Si ho fan, les acompanyaran com a mínim amb "la Guàrdia Civil", bromeja el catedràtic menorquí, perquè no torni a passar el que hem vist al llarg dels últims anys. "D'això els catalans en sabem prou, amb les transferències de la solidaritat interterritorial espanyola", insinua.

López Casasnovas assegura que "primer cal que tothom visualitzi que els diners no són gratis, i que Angela Merkel, cancellera d'Alemanya, comprovi que hi ha hagut un esforç, ni que sigui venent-se trossos

La crisi del deute

d'illes, i que això es fa amb el consens de l'oposició i amb l'eliminació de les corrupteles del Pasok.

Comajuncosa puntualitza, a més, que tot demostra que el rescat "serà insuficient" i és partidari d'una reestructuració del deute grec per la via de renegociar terminis i tipus d'interès per evitar el perill d'una quitança, que implicaria que tots els inversors haguessin d'assumir pèrdues i que repercutirien en el comptes de resultats. Tot i que, per a Comajuncosa, la majoria d'institucions podrien entomar-ho, el més greu és el "mal precedent que es crearia", perquè posaria una marca negativa a l'euro, i també perquè "deixaria la porta oberta perquè l'opinió pública de Portugal o Irlanda, que també tenen la crisi del deute, interpretés que potser no cal tornar-ho tot".

Per a López Casasnovas, les conseqüències d'una fallida de Grècia serien dramàtiques: "S'enfonsarien els bancs grecs i els creditors del govern grec, i la repercussió de tot plegat" comportaria danys fins i tot al BCE, que té bons d'aquell país, comprats "tot i ser escombraries", per donar liquiditat. El forat generat afectaria tots els socis en diferent

percentatge (a l'Estat espanyol, seria d'un 10%).

El sector bancari grec és un focus d'atenció clau. Per a Xavier Vives, cal estabilitzar-lo i acabar de perfilar la participació privada en tot plegat, ja que "tota mesura traumàtica pot desembocar en una prima de risc més elevada per als altres països, començant per Portugal, Irlanda i potser l'Estat espanyol, italià i belga".

Una epidèmia europea?

El nivell de risc d'un contagi eventual no és gens nítid. Segons alguns, mentre l'especulació es focalitzi a Grècia, deixaran tranquils els altres estats que tenen problemes amb el deute. Però López Casasnovas no es

L'Estat espanyol i italià estan en condicions de generar rendes; Portugal i Irlanda no ho tenen fàcil

tà "tranquil" en aquest sentit, i per això pensa que és important que hi hagi reformes clares que facin canviar alguns mecanismes de l'economia espanyola: "No es pot acceptar

que un empresari no sàpiga exactament quan costa acomiadar un treballador, o quan trigarà un jutge a analitzar un cas concret", alerta l'expert de la UPF, a més de desitjar que, per fi, la conjuntura permeti un 6 o 6,5% de dèficit i un PIB en franca remuntada, "escenari sobre el qual cap analista no podrà especular".

En canvi, en l'Esade, per a Comajuncosa, un cop fet el rescat, "els voltors es fixaran en als animals ferits i, si el cos de la zona euro reacciona bé, potser buscaran una presa més feble, lluny del Vell Continent". De totes maneres, la llista de països en el punt de mira no són l'Estat espanyol. Abans hi ha Portugal i Irlanda. A parer de Comajuncosa, a més, "tant l'Estat espanyol com l'italià són capaços de generar rendes per pagar els seus deutes". Vives subratlla que l'Estat espanyol no està en la situació de Portugal o d'Irlanda, "tot i que les perspectives no són bones i encara s'està en la zona de perill".

Contra corrent

Tot i que el discurs gairebé general és que es fa el que cal, hi ha veus discordants, com la del catedràtic de la Pompeu Fabra, José García Montal-

vo, que pensa que tot el que es fa per fer que Grècia remunti és una pèrdua de temps.

D'entrada, García Montalvo considera que el que s'exigeix a Grècia és "una barbaritat". "No es pot passar d'un dèficit del 15 a un 9,4% en un any". Per a García Montalvo, s'hauria d'haver aplicat la quitança en el deute grec "tan bon punt es va veure que no podrien pagar", i assimilar que "els qui hi havien invertit s'hi havien enganxat els dits". Per al catedràtic, la decisió no va ser la correcta perquè "hi havia molta banca alemanya afectada, i es va prendre la decisió de negar les poques possibilitats reals de remuntar les finances gregues i fer una fugida endavant donant un préstec que era clar que no seria suficient".

Segons l'expert dissident, el problema de Grècia no és pas de liquiditat a curt termini sinó que és el de la solvència: "I això no s'arregla reduint la despesa pública i demanant després que hi hagi creixement, perquè com que no n'hi haurà no hi haurà impostos per recaptar". En aquesta situació, "no n'hi haurà prou de vendre's el Partenon o les illes", concreta.

Per a García Montalvo, només hi havia dues possibilitats. La primera, la que s'ha triat: "Anar fent la bola de neu més grossa, amb el suport de tots els països, que veuen en joc la credibilitat de l'euro i del seu màxim supervisor, el BCE". Per a l'acadèmic, la idea dels defensors d'aquesta alternativa és passar la maroma fins al 2013, "moment en què s'acabarà d'establir el mecanisme europeu de suport entre estats".

Tallar d'arrel la malaltia

Per a García Montalvo, però, és molt més coherent la segona alternativa: engegar un pla B, basat en fer efectiva la temuda quitança sobre el deute grec, és a dir, fent que els creditors cobrin menys del que esperaven retornar de la seva inversió, perquè "la reestructuració, allargant terminis i reduint interessos, és un cataplasma", que s'aplica per evitar que els països acabin injectant diners al Banc Central Europeu. Però, "com més es trigui, més caldrà pagar", avisa el catedràtic d'economia.

Si no s'assumeix el pitjor, assegura García Montalvo, el contagi és inevitable, perquè en els propers tres anys "qualsevol notícia negativa sobre els països perifèrics, incloent-hi l'Estat espanyol, com una vaga general, farà posar nerviosos els mercats", alerta. "I si ens tenen una setmana seguida contra les cordes, ens enfonsarem, tot i que l'Estat espanyol té uns bons fonaments", lamenta. Sense ser cap consoling, Portugal i Irlanda ho tenen molt pitjor, especialment el primer, que és "apàtic" econòmicament des de fa molt de temps. El flotador espanyol pot ser, segons García Montalvo, el turisme, una injecció d'activitat que segurament també s'apaivagarà "quan Tunísia i Egipte deixin de tenir problemes". ■

Fent pinya

El vicepresident de la Comissió Europea i comissari de la Competència, Joaquín Almunia, es va afegir la setmana passada a les veus que defensen els segons ajuts a Grècia, i va assegurar que contribuirà a reduir el risc de contagi, especialment a Irlanda i a Portugal. Almunia, però, no es va atrevir a assegurar que eliminaria del tot les desconfiances amb els països perifèrics.